

Pełnomocnik w postępowaniu podatkowym

Podatnik ma prawo czynnie uczestniczyć w postępowaniu podatkowym. Nie musi jednak uczestniczyć w postępowaniu osobiście – strona może bowiem działać przez pełnomocnika, chyba że charakter czynności wymaga jej osobistego działania.

Pełnomocnictwo jest to oświadczenie przyjmowane przez pełnomocnika, które nadaje mu uprawnienia do reprezentowania podatnika przed organami podatkowymi, działania w jego imieniu i na jego rzecz.

Kwestie związane z występowaniem pełnomocnika w postępowaniu podatkowym regulowane są przepisami Ordynacji podatkowej. Jednak w zakresie nieuregulowanym w Ordynacji podatkowej, zastosowanie znajdują przepisy prawa cywilnego.

Pełnomocnikiem strony może być **osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych**.

Są to jedyne wymogi stawiane przez przepisy prawa w zakresie osoby pełnomocnika. Pełną zdolność do czynności prawnych nabywa się z chwilą uzyskania pełnoletności.

Pełnomocnikami nie mogą być zarówno osoby fizyczne całkowicie pozbawione osobowości prawnej, jak i osoby fizyczne mające ograniczoną zdolność do czynności prawnych.

Nie jest konieczne, aby pełnomocnikiem był adwokat, radca prawny czy doradca podatkowy – może być to dowolna osoba posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych.

Pełnomocnikiem strony w postępowaniu przed organami celnymi, w sprawach dotyczących podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego z tytułu importu towarów, może być agent celny.

Pełnomocnictwo powinno być udzielone **na piśmie, w formie dokumentu elektronicznego lub zgłoszone ustnie do protokołu**. Pełnomocnictwo w formie dokumentu elektronicznego powinno być uwierzytelnione za pomocą bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub profilu zaufanego ePUAP.

Pełnomocnictwo powinno wskazywać zakres umocowania pełnomocnika (m.in. przed jakimi organami, w jakiej sprawie).

Pełnomocnik dołącza do akt oryginał lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa. Adwokat, radca prawny, a także doradca podatkowy mogą sami uwierzytelnić odpis udzielonego im pełnomocnictwa oraz odpisy innych dokumentów wykazujących ich

umocowanie. Organ podatkowy może w razie wątpliwości zażądać **urzędowego poświadczenia podpisu strony**.

W poszczególnych wynikających w toku postępowania **kwestiach mniejszej wagi** organ podatkowy może **nie żądać pełnomocnictwa**, jeżeli pełnomocnikiem jest małżonek strony, a nie ma wątpliwości co do istnienia i zakresu jego upoważnienia do występowania w imieniu strony.

Pełnomocnictwo może być w każdym czasie odwołane, chyba że mocodawca zrzekł się odwołania pełnomocnictwa z przyczyn uzasadnionych treścią stosunku prawnego będącego podstawą pełnomocnictwa. Co do zasady, umocowanie wygasa ze śmiercią mocodawcy lub pełnomocnika.

W przypadku osoby niezdolnej do czynności prawnych lub osoby nieobecnej, organ podatkowy występuje do sądu **z wnioskiem o wyznaczenie kuratora**, chyba że kurator został już wyznaczony.

W przypadku konieczności podjęcia czynności niecierpiących zwłoki organ podatkowy wyznacza dla osoby nieobecnej **przedstawiciela**, za jego zgodą, uprawnionego do działania do czasu wyznaczenia kuratora dla osoby nieobecnej przez sąd.

Jeżeli natomiast osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej nie może prowadzić swoich spraw wskutek braku powołanych do tego organów, organ podatkowy składa do sądu **wniosek o ustanowienie kuratora**.

W myśl obowiązujących przepisów Ordynacji podatkowej w imieniu podatnika (za jego zgodą) może również występować organizacja społeczna, jeżeli jest to uzasadnione celami statutowymi i gdy przemawia za tym interes publiczny.